

ת"פ 6881/05/15 - המאשימה - משטרת ישראל תביעות שלוחת ר נגד הנאשם - ד.ס.

בית משפט השלום בר

ת"פ 6881-05-15 משטרת ישראל תביעות- שלוחת ר נ' ס
בפני כבוד השופט הישם אבו שחאדה

בעניין: המאשימה - משטרת ישראל תביעות שלוחת
ר ע"י עוה"ד דפנה קרפל

נגד

הנאשם - ד.ס ע"י עוה"ד טל גלאון

הכרעת דין

כתב אישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום אשר מייחס לו ביצוע עבירה של חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**). על פי עובדות כתב האישום, ביום 23.1.15, בשעה 20:30 או בסמוך לכך, עת ישב ו. ת. (להלן: **ת**) בספסל ברחוב הרצל, בסמוך לבנק לאומי, התקרב אליו הנאשם ותקף אותו בכך שהיכה בו בפניו באמצעות אגרופו. בתגובה, ועל מנת להתגונן מפני הנאשם, הוציא ת מברג אשר החזיק בכיסו ודקר באמצעותו את הנאשם בפניו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו לת חבלות של ממש בדמות המטומה משמעותית ונפיחות ניכרת סביב עין שמאל באופן שהקשה על פתיחת העין וכן נגרם לו שבר בעצם האף.
2. מהראיות שהוצגו בפניי עלה שהתרחש אירוע של תקיפה הדדית בין ת לבין הנאשם ואשר במהלכה נגרמו לכל אחד מהם חבלות, כאשר כל אחד מהם טוען שהאחר הוא זה שהתחיל עם הקטטה והוא רק התגונן.
3. הראיות המרכזיות לאירוע נשוא כתב האישום הן עדותו של ת ועד ראייה נוסף שהיה נוכח במקום בשם יוסף מנגיסטו (להלן: **יוסף**). אעמוד תחילה על עדותו של ת, על עדותו של יוסף וכן על עדותו של הנאשם. לאחר מכן, במסגרת הדיון בפרק שבו אדון בטענת הנאשם שפעל תחת סייג "ההגנה העצמית", אקבע את הממצאים שבעובדה שעולים מתוך הראיות שהוצגו בפני.

עדותו של ת

4. במהלך חקירתו הנגדית של ת, ההגנה הגישה לתיק בית המשפט את אמרת החוץ שלו (נ/2) במטרה להצביע על סתירות בין עדותו בבית המשפט לבין הדברים שמסר בהודעתו במשטרה. יש לציין כי ת נחקר במשטרה תחת אזהרה בגין כך שתקף ופצע את הנאשם.

5. להלן תמצית עדותו של ת בהודעתו במשטרה (נ/2):

א. ביום 23.1.15, בשעות הערב, ישב על ספסל ברחוב הרצל בר, ליד בנק לאומי. יוסף, תושב ה, שיש לו עימו היכרות קודמת, חלף במקום והצטרף אליו לספסל ושנו יחדיו בירה.

ב. לאחר שסיימו לשתות, הגיע הנאשם ובאופן מפתיע פנה לת ואמר לו "מניאק". ת לא הבין מדוע הוא פונה אליו בצורה כזו. לפתע, וללא כל סיבה לכך, הנאשם התקרב אליו ונתן לו אגרוף בעין ות נפל.

ג. בעוד שת שרוי על הרצפה, שמע את הנאשם אומר שיגמור אותו. בנוסף, הנאשם המשיך להכות אותו.

ד. לת היה מברג בכיס שאותו קנה מהשוק יום לפני ונשאר על גופו. ת שלף אותו ונופף בו על מנת להפחיד את הנאשם. תחילה ת טען שלא פגע בנאשם עם המברג אך בהמשך אמר שיתכן שכן דקר אותו במהלך פעולות התגוננות שלו מפני הנאשם.

ה. בהמשך, יוסף עזב את המקום מבלי להושיט עזרה לת. בנוסף, לאחר שהנאשם סיים להכות את ת, הנאשם ברח מהמקום.

6. בעדותו של ת בבית המשפט מסר, בתמצית, את הדברים הבאים (פרוט' מיום 5.7.16, עמ' 35 ש' 20 - 29, עמ' 36 ש' 3 - 25, עמ' 37 ש' 20 - 26, עמ' 38 ש' 1 - 28, עמ' 39, ש' 11 - 35, עמ' 40 ש' 1 - 13, עמ' 41 ש' 21 - 24, עמ' 42 ש' 3 - 12, עמ' 45 ש' 4 - 12, ש' 21 - 30, עמ' 46 ש' 10 - 15, 25 - 32, עמ' 47 ש' 18 - 22):

א. במועד האירוע נשוא כתב האישום, ישב על ספסל ברחוב הרצל ליד בנק לאומי. תחילה, יוסף עבר באופן אקראי במקום, בירך את ת לשלום, ישב עימו ושנו יחדיו בירה.

- ב. לאחר מכן, הגיע הנאשם ואמר לת **"מצאתי אותך, מניאק"**. וכן קילל אותו בשפה האמהרית. ת סבר תחילה שהדברים נאמרים בבדיחות הדעת, ולא הבין מה הסיבה לנימה זו. בהמשך, ת נעמד על רגליו והנאשם הפתיע אותו במכת אגרוף לכיוון עין שמאל והמשיך להלום בו באגרופיו עוד ועוד.
- ג. לת היה מברג בכיס ואשר ניסה להפחיד את הנאשם באמצעותו. הנאשם נגח עם ראשו בפניו של ת, דבר שגרם לשבר בפרצופו של ת ואף לבעיות בראייה שנמשכות עד היום.
- ד. ת אישר שיתכן ששרט את הנאשם, עם המברג, כפעולת התגוננות, אך הכחיש כי דקר אותו.
- ה. ת חושד כי יוסף ערך מלכודת עבורו בתיאום עם הנאשם, בשל כך שיוסף הוא זה שיזם, בעת שנפגש עימו, שישתו יחדיו בירה ומיד לאחר מכן הגיע למקום הנאשם והיכה אותו במפתיע. כמו כן, בתום אירוע התקיפה, שניהם ברחו יחד.
7. יש לציין שלא התרשמתי שקיימות סתירות מהותיות בין עדותו של ת במשטרה לבין עדותו בבית המשפט, כפי שטענה ההגנה.
8. ההגנה טענה שעדותו של ת היא לא אמינה מאחר ויש לו הרשעה קודמת בעבירת אלימות, קרי, תקיפת סתם של בת זוג ובמסגרתה נדון לצו מבחן למשך שנה (נ/1). טענה זו אין בה ממש ודינה להידחות.
9. הלכה פסוקה היא שרישום פלילי של עד אין בו בכדי להצביע באופן מוחלט על העדר אמינותו של אותו עד, כפי שעבר נקי של עד אחר אינו מצביע באופן מוחלט על אמינות של העד האחר. הדעה המקובלת היא שעצם קיומו של עבר פלילי לעד, אין בו בכדי לאיין את משקלה של העדות ויתכן שלא יערער את אמינותה כלל (ע"פ 436/79 פרנקו נ' מדינת ישראל פ"ד לד (3) 593, 595 (1979); ע"פ 5391/07 כהן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31.12.07) פסקה 11 לפסק דינו של כבוד השופט לוי; ע"פ 4443/10 קקוזאשווילי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.12.12) פסקה 22 לפסק דינו של כבוד השופט עמית).

עדותו של יוסף

10. להלן תמצית עדותו של יוסף בבית המשפט (פרוט' מיום 29.6.16, עמ' 16, ש' 7 - עמ' 17 ש' 25, עמ' 18 ש' 12 - 28, עמ' 19 ש' 1 - 11, עמ' 20 ש' 1 - 23, עמ' 21 ש' 14 - 18, עמ' 22 ש' 5 - 28, עמ' 23 ש' 19 - 26):

- א. אין ליוסף יחסי חברות קרובים, לא עם הנאשם וגם לא עם ת. שניהם מכרים שלו מעצם העובדה ששניהם מתגוררים בתחומי העיר ר.
- ב. ביום האירוע, הלך באופן אקראי ברחוב הרצל בר ופגש בת כאשר הוא יוצא מתוך חנות משקאות. ת היה שיכור לחלוטין, ישב באחד הספסלים שברחוב, ליד בנק לאומי. הליכתו של ת היתה לא יציבה, התנדנד מימין לשמאל וגם דיבורו היה מגומגם.
- ג. יוסף גם קנה משקאות אלכוהוליים מאותה חנות משקאות שממנה יצא ת, והאחרון הזמין אותו שישב עימו על הספסל ויוסף אכן הצטרף אליו.
- ד. הנאשם עבר במקום, וללא כל סיבה נראית לעין, פנה לת ואמר לו "סוף סוף, מצאתי אותך". ת נעמד על רגליו והנאשם הושיב אותו בחזרה. הנאשם אחז בחוזקה בשתי ידיו של ת ונתן לו מספר נגיחות עם ראשו לכיוון מצחו של ת.
- ה. ת ניסה להיאבק בנאשם ובהמשך שלף מברג שהיה עימו. הנאשם הורה ליוסף שלא להתערב, וכך עשה ועזב את המקום.

עדות הנאשם

11. הנאשם אותר על ידי המשטרה ונלקח למשטרה לחקירה (ראו דו"ח הפעולה של השוטר משה אשכנזי, ת/8 וכן דו"ח המעצר שערך, ת/9; וכן ראו מזכר של השוטר מספין דסטה (ת/8) וכן עדותו בבית המשפט בפרוט' מיום 29.6.16, עמ' 12 - 15).
12. מהנאשם נגבו שתי הודעות במשטרה (ת/1 ו-ת/3) וכן נערך עימות בינו לבין ת ואשר תועד ב-"דו"ח עימות" (ת/2). להלן תמצית עדותו בכל המסמכים האמורים:

- א. ביום 23.1.15, בשעות הערב, התהלך ברחוב הרצל וראה את ת יושב עם אדם נוסף ושותים בירה. ת התקרב לנאשם, ללא כל סיבה, שלף מברג והחל לדקור אותו בכל חלקי גופו, לרבות בסנטר, בלחי שמאל וליד האוזן (ראו גם את הדו"ח הרפואי בעניינו של הנאשם, נ/3). האדם הנוסף שהיה במקום, ברח.
- ב. הנאשם ניסה להתגונן מפניו של ת. בהמשך, המברג שבו אחז ת נפל מידי ונאשם מסר אותו

לשוטרים בעת שנעצר על ידם.

ג. ת היה שיכור לחלוטין והנאשם איננו יודע מדוע ת דקר אותו במפתיע.

13. בעדותו בבית המשפט הנאשם מסר גרסה דומה לזו שמסר במשטרה וטען כי הוא סבור שיוסף ות תיאמו גרסאות והעלילו עליו עלילת שקר במשטרה. כמו כן, הוסיף שאינו זוכר כיצד נפצע ת וכי יתכן שת נפצע בעקבות כך שנפל בשל היותו שיכור (פרוט' מיום 27.12.16, עמ' 60, ש' 1 - 26, עמ' 61 ש' 1 -4, עמ' 62, ש' 1 - עמ' 63 ש' 13, עמ' 64 ש' 1-3).

דחיית הטענה של הנאשם שפעל תחת סייג "ההגנה העצמית"

14. בעת שעורכים השוואה בין עדותו של ת לבין עדותו של יוסף בבית המשפט, אנו רואים שישנה התאמה ביניהם בכל הנקודות הבאות: שהתקיים מפגש אקראי ביניהם ברחוב הרצל בר; שניהם שתו בירה יחד בספסל שברחוב הרצל, ליד בנק לאומי; הנאשם הוא זה שפנה ראשון לת בנימה אגרסיבית ואמר לו "מצאתי אותך"; הנאשם הוא זה שבאופן מפתיע תקף ראשון את ת באלימות קשה ורק בהמשך האחרון שלף מברג.

15. במילים אחרות, שניהם מוסרים גרסה מפלילה כנגד הנאשם ואשר סותרת את גרסתו של הנאשם שמי שתקף ראשון היה ת. יוצא מכך, שעדותו של יוסף למעשה מהווה "חיזוק" לעדותו של ת, ומכאן המשקל הגבוה שיש לייחס לעדותו של ת.

16. אומנם, קיימים הבדלים בין עדותו של יוסף לבין עדותו של ת לעניין סדר המכות, האם תחילה קיבל אגרופים, או שמא תחילה קיבל נגיחות בפניו לאחר שהנאשם אחז בשתי ידיו. יחד עם זאת, לא התרשמתי שמדובר בסתירות מהותיות שיש בהן כדי להוביל למסקנה שעדותו של ת היא בלתי אמינה בעליל.

17. כמו כן, לא התרשמתי שהיתה כאן קנוניה כלשהי בין ת ליוסף, כנגד הנאשם, כפי שהאחרון טען. באותה מידה, גם לא התרשמתי כי יוסף רקח קנוניה יחד עם הנאשם במטרה לפגוע בת, כפי שטען ת. מדובר בספקולציות גרידא של ת והנאשם כלפי יוסף, כאשר כל אחד מהם, בתורו, מאשים את יוסף שפעל כנגדו יחד עם האחר. ספקולציות אלה אין להן כל עיגון בחומר הראיות שהוצג בפניי (ראו גם בהמשך פסקאות 34 - 37 להכרעת הדין).

18. לענייננו, די בכך שאקבע כי הנאשם תקף את ת במפתיע וגרם לו לחבלות בפניו ורק לאחר מכן ת שלף את המברג שהיה ברשותו וניסה לדקור את הנאשם ואף הצליח בכך, כדי שטענתו של הנאשם ל-"הגנה

עצמית", תידחה.

19. כידוע, הנטל להוכחת רכיביו של סייג "ההגנה העצמית" רובץ לפתחו של הנאשם שנאחז בה להוכחת חפותו, אך זאת עד כדי הותרת ספק סביר בדבר קיומו של הסייג (ראו הוראות סעיפים 34 ו-34כב(ב) לחוק העונשין וכן דברי כבוד השופט שוהם בפסקה 30 לפסק דינו ב-ע"פ 6415/11 **פולוחין** נ' **מדינת ישראל** [פורסם בנבו] [24.12.12], להלן: **פולוחין**)). בעת שבוחנים את עדותו של הנאשם, על פניו, ברור שהוא לא עמד בנטל זה.

20. עדותו של הנאשם במשטרה לגבי מנגנון הפגיעה בפניו של ת היתה לקונית ביותר. הנאשם אמר באופן קצר ותמציתי "**שהתגונן**" מפני ת מבלי לפרט במה הדברים אמורים. הנאשם לא הצליח להסביר את מנגנון חילופי המכות שהתנהל בינו לבין ת, קרי, סוגי המכות שנתן לת, וכן העיתוי של המכות השונות שנתן ביחס לדקירות שקיבל, מתי לקח ממנו את המברג, וכן איזה מכות נתן לו לפני השלב שבו לקח ממנו את המברג וגם לאחריו.

21. לקוניות זו, לא רק שהמשיכה גם בעדותו בבית המשפט, אלא, שבעיני, עדותו בבית המשפט אף **מחזקת את הראיות כנגדו**. הנאשם תיאר את הליך חילופי המכות בינו לבין ת, באופן הבא (פרוט' מיום 27.12.16, עמ' 62 ש' 6 - עמ' 63 ש' 13):

"ש. הוא ראה אותך ופשוט תקף בלי סיבה?

ת. בלי סיבה. היה בכיס שלו. מברג היה. הוא גם מודה שתקף אותי.

ש. קיללת אותו?

ת. לא. הוא קילל אותי.

ש. יכול להיות שתפסת אותו בידיים?

ת. כדי למנוע ממנו שלא יהרוג אותי. שלא ירצח אותי.

ש. תפסת אותו ראשון בידיים?

ת. לא. תפסתי אותו רק כשהוציא את המברג.

ש. דחפת אותו?

ת. רק שהוציא את המברג.

ש. מה לגבי זה שדקרת אותו?

עמוד 6

ת. לא. **אני לא זוכר אם נגעתי בו.** אם הייתי נוגח בו היה לי משהו במצח, נפוח.

ש. האם אתה זוכר אם נגעת בו או לא?

ת. **לא זוכר. הייתי נסער.**

ש. במשטרה שנשאלת זכרת טוב, נכון?

ת. כן, זכרתי טוב.

ש. אמרת שלא נגחת בו?

ת. **לא נגעתי בו. אני לא זוכר, זה היה כמה דקות.**

ש. כשאמרת לשוטר שלא נגחת בו והיום אתה אומר שאתה לא זוכר, מה האמת?

ת. **לא זוכר. זה היה כמה שניות, הוא בא לתקוף אותי, כמה**

דקירות.

ש. אז יכול להיות שנגחת בו?

ת. **לא זוכר. יכול להיות.**

ש. אז יכול להיות שנתת לו גם אגרופים?

ת. **לא זוכר. יכול להיות.**

ש. הוא נפל אחרי שתקפת אותו?

ת. **לא תקפתי אותו. הוא נפל.**

ש. אני אומר לך שהוא הגיע לתחנה שכולו מדמם בפנים, יש לו נפיחות בעין, העין שלו סגורה. הדברים מלמדים שהוא הותקף קשות.

ת. הוא שתה הרבה.

ש. אז הדברים באו מנפילה?

ת. **כן, יכול להיות, הוא היה שיכור.**

ש. גם אתה שתית?

ת. כן.

ש. החבלות שנגרמו לו בפנים נגרמו לו כתוצאה מזה שאתה תקפת

אותו?

ת. **אני לא תקפתי אותו. אני הזזתי אותו ממני. יכול להיות גם, אני**

לא יודע, לא זוכר.

ש. יכול להיות שהחבלות האלה נגרמו כי נתת לו מכות ותקפת

אותו?

ת. **לא יודע, הייתי מפוחד ונסער. לא זוכר מה עשיתי.**

ש. נתת לו אגרופים ונגיחות?

ת. **יכול להיות, לא זוכר.** "

(ההדגשות לא במקור)

22. עדותו של הנאשם בבית המשפט, מדברת בעד עצמה. רוצה לומר, לא רק שהנאשם לא הוכיח את טענתו להגנה עצמית, אלא שדבריו שאינו זוכר כיצד תקף את ת, ואף יתכן שנתן לו אגרופים ונגח בו בשל היותו נסער, ללא כל פירוט לסדר הדברים ביחס לדקירות שקיבל, רק מחזקים את מסקנתי שיש לייחס **משקל גבוה** לעדויותיהם של ת ויוסף, לפיהן הנאשם הוא זה שתקף את ת ראשון במכות נמרצות ללא כל התגרות קודמת מטעם ת.

23. בפסיקה נקבע כי לטענה של הגנה עצמית ישנם שישה תנאים (ע"פ 4191/05 **אלטגאוז** נ' **מדינת ישראל** [פורסם בבנו] ניתן ביום 25.10.06, פסקה 13 לפסק דינה של כבוד השופטת ארבל):

א. **התנאי הראשון**, הוא תנאי התקיפה שלא כדון.

ב. **התנאי השני**, הוא תנאי הסכנה. תנאי מוקדם למעשה ההתגוננות, הוא קיומה של סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו. על הסכנה להיות מוחשית ולא סכנה שהסתברות התממשותה ערטילאית גרידא.

ג. **התנאי השלישי** הוא תנאי המיידיות. תנאי זה בוחן את עיתוי המעשה על שני היבטיו: על ההגנה להתבצע רק מרגע שהמעשה דרוש באופן מידי על מנת להדוף את התקיפה ועליה להיפסק מרגע שלא נדרש עוד מעשה התגוננות על מנת להדוף את התקיפה.

ד. **התנאי הרביעי** הינו שהאדם שטוען "הגנה עצמית" לא נכנס למצב של התנהגות פסולה.

ה. **התנאי החמישי** הוא תנאי הנחיצות שכולל בתוכו את הנחיצות האיכותית (בפני העושה לא עמדו אלטרנטיבות אחרות) והן את הנחיצות הכמותית (העושה לא יכול היה לנקוט בכוח מועט יותר).

ו. **התנאי השישי** הוא תנאי הפרופורציה. נדרש יחס ראוי בין הנזק הצפוי מפעולת המגן לנזק הצפוי מהתקיפה

24. מאחר וקבעתי כממצא עובדתי שהנאשם הוא זה שתקף ראשון את ת, כאשר האחרון ישב לתומו על ספסל ושתה בירה, ברי שהטענה של "הגנה עצמית" דינה להידחות. ואבהיר:

א. לגבי התנאי הראשון: לא הוכח שהיתה תקיפה שלא כדין מטעם ת שהצדיקה את תקיפתו בחזרה על ידי הנאשם. נהפוך הוא, הוכח שהנאשם הוא זה שניגש לת והחל להכותו ללא כל סיבה מוצדקת בדין.

ב. לגבי התנאי השני: לא היתה כל סכנה לנאשם מת, בטרם שהחל בתקיפתו.

ג. לגבי התנאי השלישי: שבמקרה זה, דומה לתנאי הראשון, הנאשם לא היה צריך להדוף כל תקיפה מטעם ת בעת שהיכה בו ראשון.

ד. לגבי התנאי הרביעי: גם אם ת דקר את הנאשם באמצעות המברג, הרי שהתנהגותו הפסולה של הנאשם, מעת תקיפתו של ת ללא כל סיבה, היא זו שהובילה את ת לדקור אותו עם מברג.

ה. לגבי התנאים החמישי והשישי: מאחר וארבעת התנאים הראשונים לא התקיימו, פשיטא, שלא מתקיים תנאי הנחיצות האיכותית והכמותית וגם לא תנאי הפרופורציה.

25. לסיכום, משקבעתי כממצא עובדתי כי הנאשם תקף את ת ראשון ושלא כדין, טענתו של הנאשם שפעל תחת סייג ה-"הגנה עצמית", נדחית.

סוג החבלות שנגרמו לת

26. על פי הראיות שהוצגו בפניי עלה כי לת נגרמו חבלות חיצוניות באזור פניו, שתוארו במסמכים הרפואיים כדלקמן: "נפיחות ניכרת מעל עין שמאל, שפה עליונה משמאל" (ת/14); "בעין שמאל המטומה ניכרת עם תפיחות רקמה רכה של העפעף השמאלי, ודמם פעיל מהאף" (ת/12); "חבלת ראש, המטומה סביב עין שמאל. קושי בראיה" (ת/11). לגבי הנתון של "קושי בראיה", מדובר בצמד מילים שמופיע ב-ת/11 (אישור "ממצאי טומוגרפיה ממוחשבת מים 24.1.15 לאחר חצות, היינו מספר שעות לאחר האירוע נשוא כתב האישום). אין פירוט נוסף לגבי מהות הקושי בראיה והאם מדובר בנזק קבוע או זמני, ומה היקפו.

27. כמו כן, הנני קובע כממצא עובדתי, שלא נגרם לת שבר באזור האף. הדבר עולה מתוך שילוב הראיות שלהלן:

א. המסמכים הרפואיים שהוגשו בעניינו של ת (ת/11 - ת/14).

ב. עדותו של ד"ר ארז אטיאס ירדן שהבהיר שהמסקנה אם המסמכים הרפואיים (ת/11 - ת/14) מלמדים על קיומו של שבר, או לא, צריך שתוכרע על ידי ד"ר אחמד טהא, מומחה אף אוזן גרון שעבד במיון של בית החולים אסף הרופא שבו טופל ת לאחר שהותקף על ידי הנאשם (פרוט' מיום 5.7.16, עמ' 27 ש' 14 - 31, עמ' 28 ש' 15 - 20, עמ' 29 ש' 13 - 29, עמ' 30 ש' 6 - 11, עמ' 31 ש' 15 - 18).

ג. ד"ר אחמד טהא הבהיר כי כאשר ת נבדק במועד האירוע בבית החולים, אומנם היה חשש לקיומו של שבר באפו, אך בדיעבד הסתבר שמה שנחזה להיות שבר היה למעשה נקודת חיבור טבעית בעצמות פניו, ובפועל, לא נגרם לו שבר כלשהו, לא באף ולא במקום אחר בפניו או בראשו (פרוט' מיום 27.12.16, עמ' 57 ש' 20 - 25, עמ' 58 ש' 6 - 18);

28. בנסיבות אלה, מקובלת עליי הטענה החלופית של ההגנה שאין להרשיע את הנאשם בעבירה של "חבלה חמורה" לפי סעיף 333 לחוק העונשין אלא בעבירה הקלה יותר של "תקיפה הגורמת חבלה ממשית" לפי סעיף 380 לחוק העונשין.

29. סעיף 333 לחוק העונשין קובע כי "החובל בחברו חבלה חמורה שלא כדין, דינו - מאסר שבע שנים". הביטוי "חבלה חמורה" מוגדר בסעיף 34 לחוק העונשין, במילים הבאות:

"חבלה העולה כדי חבלה מסוכנת, או הפוגעת או עלולה לפגוע קשות או לתמיד

בבריאות הנחבל או בנוחותו, או המגיעה כדי מום קבע או כדי פגיעת קבע או פגיעה קשה באחד האיברים, הקרומים או החושים החיצוניים או הפנימיים".

כמו כן, הביטוי "חבלה מסוכנת" שמופיע בהגדרת הביטוי "חבלה חמורה", הוגדר בסעיף 34 כד לחוק העונשין כ- "חבלה שיש בה סכנת נפשות". ברי, שזה לא המקרה שבפני.

30. לעומת זאת, סעיף 380 לחוק העונשין קובע כי "התוקף חברו וגורם בכך חבלה של ממש, דינו - מאסר שלוש שנים". הביטוי "חבלה של ממש" לא זכה להגדרה מפורשת בסעיף 34 כד לחוק העונשין, אך המילה "חבלה" כן הוגדרה בסעיף האמור במילים הבאות "מכאוב, מחלה או ליקוי גופניים, בין קבועים ובין עוברים". לדעתי, בעת שמוסיפים את הביטוי "של ממש" לכל התיאורים הנזכרים בהגדרת המילה "חבלה", אנו מקבלים את סוג החבלה שנגרמה לת.

טענת הנאשם לאכיפה בררנית

31. מהראיות שהוצגו בפני עלה כי כנגד ת הוגש כתב אישום שבו יוחסה לו עבירה של "החזקת סכין שלא כדין", ללא עבירה נלווית, בשל כך שהחזיק על גופו את המברג, שבאמצעותו דקר את הנאשם ביום האירוע נשוא כתב האישום (נ/4). מעדותו של ת עלה שרכש את המברג יום לפני האירוע נשוא כתב האישום והמשיך לשאת אותו על גופו עד רגע המפגש עם הנאשם (נ/2, ש' 31 - 40).

32. לימים, התביעה החליטה לבטל את כתב האישום שהוגש כנגד ת ולסגור את תיק החקירה שנפתח כנגדו בגין העבירה של "החזקת סכין שלא כדין" מחמת "חוסר ראיות" (ראו: נ/5).

33. על כן, הנאשם טוען שמדובר באכיפה בררנית בינו לבין הנאשם, ואשר מצדיקה את ביטול כתב האישום כנגדו. טענה זו דינה להידחות. להלן נימוקי:

א. יוזכר, תחילה, שהעבירה של "החזקת סכין שלא כדין" היא עבירה "נמשכת".

ב. את הפעולה "הנמשכת" של החזקת המברג על ידי ת יש לחלק לשתי תקופות זמן נפרדות: התקופה הראשונה מתחילה מהרגע הראשון שהחזיק את המברג יום אחד לפני האירוע נשוא כתב האישום, ונמשכת עד לרגע המפגש שלו עם הנאשם (להלן: **התקופה הראשונה**); התקופה השנייה, מתחילה מרגע המפגש עם הנאשם ועד סיום הקטטה ביניהם (להלן: **התקופה השנייה**).

ג. לגבי התקופה הראשונה: כידוע, כדי שת יוכל להתגונן כנגד העבירה של החזקת סכין שלא כדין

שיוחסה לו בכתב האישום שהוגש נגדו, עליו להוכיח ב-"מאזן ההסתברויות" כי המברג הוחזק על ידו למטרה כשרה (רע"פ 7484/08 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] פסקאות 21 - 23 לפסק דינה של כבוד השופטת נאור (כתוארה דאז). ככל שההליך הפלילי שנפתח כנגד ת היה ממשיך כסדרו והוא לא היה עומד בנטל האמור, אזי היה מורשע בדין.

אולם, שאלת הרשעתו או זיכוי של ת בביצוע עבירה של החזקת סכין שלא כדין מרגע החזקתה על ידו ועד לרגע המפגש עם הנאשם, כמו גם ההחלטה של התביעה לבטל את כתב האישום כנגדו בגין תקופה זו, אינם מעניינו של הנאשם שבפני. רצף זמנים זה הוא חיצוני לאירוע נשוא כתב האישום, ולא קשור אליו בשום דרך שהיא ולכן אין בכוחו ליצור טענה של אכיפה בררנית עבור הנאשם.

טול למשל מקרה שבו ת היה מחזיק סכין שלא כדין באירוע אחר, כאשר פעולת "ההחזקה" החלה והסתיימה במועד אחר שאינו קשור לאירוע נשוא כתב האישום, ובהמשך ת היה נחקר תחת אזהרה בגין חשד לביצוע עבירה של החזקת סכין שלא כדין. כמו כן, נניח לצורך הדוגמא כי בהמשך התביעה היתה מחליטה לסגור את התיק הפלילי שנפתח שכנגדו. ברי, שאין בהחלטת התביעה לבטל את כתב האישום כנגד ת, כדי להקים לנאשם שבפני טענה של "אכיפה בררנית" לגבי האירוע נשוא כתב האישום. כמו כן, במקרה כזה, אין זה מעניינו של הנאשם שבפני כמה זמן "נמשכה" ההחזקה של הסכין ומתי פעולת ההחזקה החלה ומתי הסתיימה.

ד. לעומת זאת, לגבי התקופה השנייה: מהרגע שהנאשם תקף את ת, ללא כל סיבה, מיד לאחר שנפגש עימו, ות עשה שימוש במברג כדי לדקור את הנאשם, אזי, לכאורה, ת ביצע שתי עבירות. העבירה הראשונה היא עבירה של פציעה והעבירה השנייה היא עבירה של החזקת סכין שלא כדין. במסגרת התקופה השנייה, ת יכול לטעון שפעל תחת סייג "ההגנה העצמית" לגבי שתי העבירות.

לעניין כתב האישום שהוגש כנגד ת בגין העבירה של החזקת סכין שלא כדין, אם תתקבל טענתו האפשרית כי המברג שימש אותו ל-"הגנה עצמית", המשמעות היא שמשנתה הייעוד של המברג מסוג של "סכין" שהוחזקה "ללא קיומה של מטרה כשרה", לסוג של "סכין" שהוחזקה "למטרה כשרה" והיא כדי להתגונן מפני המכות שקיבל מהנאשם.

לפיכך, הממצא העובדתי שקבעתי לעיל לפיו הנאשם הוא זה שתקף את ת ראשון וללא כל סיבה בדין לכך, מהווה אירוע "מנתק" ברצף הזמנים ב-"הימשכותה" של העבירה של "החזקת סכין שלא כדין" על ידי ת. רוצה לומר, מעשי ידיו של הנאשם, מעצם כך שתקף את ת שלא כדין, הופכים את פעולת ההחזקה של המברג על ידי ת, ממעשה "לא חוקי" (במהלך התקופה הראשונה) למעשה "חוקי" (במהלך התקופה השנייה). בדרך זו, התנהגות הנאשם עצמו היא זו שמפילה את טענתו לאכיפה בררנית. הנאשם הוא זה שהשמיט מתחת רגליו את שטיח האכיפה הבררנית.

הדבר מזכיר את הכלל הנ"ג דין האזרחי לפיו "מעילה בת עוולה לא תצמח זכות תביעה", היינו העובדה שהנאשם תקף שלא כדין את ת, לא יכולה להצמיח עבורו טענת הגנה של אכיפה בררנית.

או בניסוח אחר, מעשי ידיו של הנאשם מעצם כך שתקף ראשון את ת במכות נמרצות, יוצרת עבור ת, במסגרת התיק הפלילי שנפתח כנגדו, את ה-"**הספק הסביר**", שמה פעל תחת סייג "ההגנה העצמית" בעת שהחזיק את המברג ועשה שימוש בו כנגד הנאשם.

ה. **לסיכום**, הטענה של אכיפה בררנית, אין בה ממש, לא לגבי התקופה הראשונה וגם לא לגבי התקופה השנייה. החלוקה **העיונית** שערכתי לעיל של הפעולה "**הנמשכת**" של החזקת המברג על ידי ת, לשתי תקופות נפרדות, מטרתה היתה להמחיש בפני הקורא את מופרכות הטענה של "אכיפה בררנית" שאותה העלה הנאשם. ההשוואה שניסה הנאשם לעשות בין העמדתו לדין בכך שתקף את ת, לבין הפטור מפני העמדה לדין שלו זכה ת לעניין העבירה הנמשכת של החזקת סכין, ומכאן טענת הפליה ביניהם, לפי שיטתו, היא מופרכת מעיקרה.

הטענה של הנאשם למחדלי חקירה

34. הנאשם טען שקיים מחדל חקירה מטעם היחידה החוקרת בשל כך שלא נחקר האדם שהודיע למשטרה אודות אירוע הקטטה שהיה בין הנאשם לת, וככל הנראה היה עד חיוני לאירוע עצמו. בנוסף, ההגנה מוסיפה וטוענת שאין תיעוד בתיק כיצד יוסף זומן למשטרה ולכן הדבר יוצר חשש שהובא על ידי ת, ובדרך זו נעשה תיאום הגרסאות ביניהם (ראו סיכומי הנאשם, בפרוט' מיום 27.12.16, עמ' 68 ש' 13 - 22). טענות אלה דינן להידחות.

35. ת העיד שהוא הגיע בכוחות עצמו ומיוזמתו לתחנת המשטרה בר מיד לאחר האירוע, וזאת בהיותו חבול זב דם והמשטרה היא זו שהזמינה עבורו אמבולנס שלקח אותו מתחנת המשטרה לבית החולים (פרוט' מיום 5.7.16, עמ' 35 ש' 29, עמ' 36 ש' 28). יוזכר, שתחנת המשטרה ממוקמת באותו רחוב הרצל שבו התרחש האירוע נשוא כתב האישום. יתר על כן, רק עם הגעתו של ת לתחנת המשטרה נפתח "אירוע" במשטרה (ראו דו"ח הפעולה של השוטר דוד בינו, ת/15; וכן גם דו"ח הפעולה של השוטרת ליז גנקין, ת/16). ללמדך, שלא היה כל "מודיע" באירוע נשוא כתב האישום שניתן היה לחקרו.

36. בנוסף, המשטרה אכן הגיעה בהמשך לאחר זמן קצר מרגע הגעתו של ת לתחנת המשטרה לזירת האירוע, במטרה לאסוף ראיות ולנסות לאתר את הנאשם (ראו דו"ח הפעולה של השוטר משה אשכנזי, ת/81; וכן ראו את מזכרו של השוטר מספין דסטה, ת/6, ואשר לפיו איתר את הנאשם בזירת האירוע ואף ערך בירור עם הנוכחים במקום אם היו עדים לאירוע הקטטה שהתרחש, ואלה הכחישו זאת).

37. יתר על כן, ת מסר למשטרה את שמו הפרטי של יוסף, תוך שהוא מציין שאינו יודע את שם משפחתו, אך הוסיף כי "**הוא גר בר ליד בן גוריון בדוד אלעזר**" (נ/2, ש' 7 - 8). אמנם, טוב היה אם המשטרה היתה מתעדת את אופן איתורו של יוסף ואופן זימונו למשטרה לצורך גביית עדותו, אך לא התרשמתי שהעדר התיעוד בנקודה זו פגע בדרך כלשהי בהגנתו של הנאשם. כמו כן, גם לא התרשמתי שהעדר התיעוד יש בו בכדי ליצור חשש שמא ת ויוסף תיאמו גרסאות ביניהם (ראו גם לעיל פסקה 17 להכרעת הדין). בכל מקרה, הנאשם גם לא טען שיוסף לא היה נוכח באירוע או שמדובר בעד ראייה מדומה.

סוף דבר

38. לאור כל האמור לעיל, הנני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממשית לפי סעיף 380 לחוק העונשין.

ניתנה היום, י"ג טבת תשע"ז, 11 ינואר 2017, במעמד הצדדים.